

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

8. Viros ipsos caussam dare vxoribus, vt suspectæ esse possint.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45686

illi non tam de se, quàm de joco solliciti identidem clamabant, *Pater mi, ascende scammum, ne tibi quoque oculos effodiant.* Et placebat hoc matri, quòd filios haberet tam iocosos. Pater tamen faciliè conijciebat, quid sibi ab adultis expectandum esset, quem vix nati & fari incipientes jam derisui haberent. Leue est hoc, inueniuntur filij & filia, qui in aperta conuitia, opprobria, contumelias, iniuriasque parentum excandescunt, atque in tantum eos luctum conijciunt, vt non rarò, ne tam acerba dicta factaue diutiùs ferre cogantur, sibi ipsis violentas manus inferre meditentur. Exemplis hìc superfedeo, quorum multa fatis, in libro *De gnauo & ignauro filio*, sunt à me commemorata.

VII.

Ex his omnibus perspicuum fit, *bonum prolis*, in coniugio, plurima habere opposita mala, quibus amarescat: nempe 1. mordet suspicio patrem, ne alterius filium, pro suo, alat. 2. vulnerat illum probabilis coniectura. 3. cruciant illum absentia, morbi, periculaque mille liberorum. 4. enecat mors immatura, dum cogitur prolem sepelire, à qua sibi oculos claudendos sperabat. 5. lacerant denique, velut Pentheum sorores, vitia moresque inquinati liberorum. Cur igitur in bono Matrimonij statu, hæc Mundi Gubernator permittit esse? Sæpe enim de parente aliquo dici potest. *Deus seruabit filijs illius dolorem patris: & cum reddiderit, tunc sciet. At quis arguet eam eo viam eius?* Habet enim multas & æquissimas causas. 1. Nullum vult esse, in hac vita statum vndequaue felicem, vt ad feliciorum, in altera, aspiremus. Quare, postquam dixit Apostolus, *Si acceperis uxorem, non peccasti. Et, si nupsit virgo, non peccauit*, disertis verbis adiecit: *Tribulationem tamen carnis habebunt huiusmodi.* Hoc acetum affudit, ne quis merum, in coniugio, multum expectaret, aut matrimonium putaret excellentius quid esse, quàm cœlibatum.

Tob. 21. 19.

1. Cor. 7. 28.

VIII.

2. Multi sanè timent, alienam esse prolem, quam alunt, vt suam. Sed huius metus ipsi sunt causa. Cur enim suspiciosè & criminose de alijs cogitare consueuerunt? Magnus est horum numerus, quia

Omnia

Omnes, quibus res minis secunda, magis sunt nescia quo modo Terent. Adelph.

Suspiciosi, ad contumeliam omnia accipiunt magis, Propter suam impotentiam, se semper credunt negligi.

Ita, dum de alijs malè judicant, se ipsos sollicitudine plectunt. Est enim omnis affectus inordinatus similis *arcti pravo*, qui tela retorquet in iaculantem. 3. Quanquam sanè non rarò coniectura nitatur non futili argumento, tamen plerumque isti ipsi mariti perfidas faciunt suas vxores. Cur enim eas tantopere ornant oculis alienis? qui equum comit, emtores allicit: & phaleræ adduntur foras producendo in spectaculum, in stabulo demantur. Cur ad omnes choreas mittunt? cur omnibus eas oportet epulis, iocis, ludis, angulis, tenebris, stationibus, sessionibus interesse? Sed dominas volunt, & dominantes.

Quæ indotata est, ea in potestate est viri.

Plaut. in Aulularia.

Dotata maclant & malo, & damno viros:

Nulla igitur dicat; Equidem dotem ad te attuli

Maiorem multò, quàm tibi erat pecunia.

Enim mihi quidem æquum est purpuram atq; aurum dari.

Ancillas, mulos, muliones, pedissequos:

Salutigerulos pueros, vehicula qui vehar.

Nunc quoquo venias, plus plaustrorum in adibus

Videas, quàm ruri, quando ad villam veneris.

Sed hoc etiam pulchrum est præquam ubi sumtus petunt.

Stat fullo, phrygio, aurifex, lanarius;

Campones patungarij, indusiarij;

Flammearij, violarij, carinarij;

Aut mansuarij, aut murrotharij;

Propola, linteones, calceolarij,

Sedentarij, sutores, diabatharij;

Petunt fullones, sarcinatores petunt.

Stropharij astant, astant semizonarij.

Iam hosce absolutos censeas: cedunt, petunt.

Trecenti cum stant phylacista in atrijs,

Textores limbolarij, arcularij ducuntur: datur

Es, iamq; hosce absolutos censeas.

555 2

Cum

Cum incedunt infectores crocotarij,

Aut aliqua mala crux semper est, qua aliquid perat.

Talem mulierem, qui pati potest, qui ambit, qui incitat, qui instigat, ut sese ornet, patiat etiam admiratores & insidiatos, necesse est: vel doceat eam, domi se viro suo ornare; ac subducere oculis alienis. Minus insidiarum habet, quæ minus habet munditiarum. Dum comuntur, venduntur; vel certe foro parantur, & emtoribus prostituuntur.

IX.

Tob, 10. 1.

4. Tristis est absentia liberorum? Ita cum moras faceret Tobias, causa nuptiarum, sollicitus erat pater eius Tobias, dicens: *Putas, quare moratur filius meus, aut quare deuentus est tibi? Patasne Gabelus mortuus est, & nemo reddet illi pecuniam? Capit autem contristari nimis ipse, & Anna uxor eius cum eo: & ceperunt ambo simul flere: eo quod, die statuto, minimè reuertetur filius eorum ad eos. Flebat igitur mater eius irremediabilibus lachrymis, atque dicebat: Heu, heu me, fili mi, ut quid te misimus peregrinari, lumen oculorum nostrorum, baculum senectutis nostra, solatium uitæ nostra, spem posteritatis nostra? Omnia simul in te uno habentes, te non debuimus dimittere à nobis, &c.* Hæc tristis absentia filiorum sæpe magnam habet utilitatē, sæpe etiam necessitatem. Numquid enim omnes liberi possunt semper manere domi? quorum si magnus numerus est, alibi debent quærere & panem, & larem. Quia ita, dum coloniæ educuntur, satisficit præcepto illi, *replete terram, & subiicite eam.* Quàm multi domi effeminentur, si non aliò migrarent, ubi linguas, ubi artes, ubi mores addiscunt bonos? Patuit in Ioseph, quid eius absentia, licet, Iacobo Patriarchæ diu mœstissima, tamen & patri & fratribus, & vniuersis postea Israëlitis profuerit. *Pramisit me Deus, ut reseruemini super terram, & escas ad viuendum habere possitis. Non vestro consilio, sed Dei voluntate huc missus sum,* ait. Quanta è Tobia filij itinere absentiaque bona extiterunt? Acquisiuit filius Angelum comitem in via, doctorem in pisce, custodem in periculis, contra Asmodæum defensorem, procuratorem pecuniæ, conciliatorem sponsæ, medicum parentis, nuncium diuini fauoris. Mansisset cæcus domi parens, nisi filius sel piscis aliunde attulisset. Eguisset Anna mater, nisi ei, cum uxore, diu-

Gen. 1. 28.

Gen. 45. 7.